

Rapport arkeologisk registrering 2025

Rv.9 Kvervesjø -Vadmark, Vinje kommune.

Saksnr.: 25/03813

Tiltakshaver:	Statens vegvesen
Kommune:	Vinje kommune
Gbnr.:	92/1

Registrering utført dato:	29-31.07.2025	Ved:	Katrine Furu Dyvart
Rapport utført dato:	01.08.2025	Ved:	Katrine Furu Dyvart

Undersøkelsestype(r):	Overflateregistrering	X
	Prøvestikking	
	Maskinell sjakting	
	Georadrundersøkelse (GPR)	
	Maskinell utsjekk av data fra (GPR)	
	Metallsøk	
	Overvåkning	

Faglige konklusjoner:	Det er ikke registrert automatisk fredete kulturminner i planområdet.
------------------------------	---

Antall timeverk:	40,5 timer
Merknader:	Ingen kulturminner er i konflikt med reguleringsplanen.

Alle bilder er tatt av Telemark fylkeskommune, med mindre annet er oppgitt.

Forsidebilde: Planområdet sett mot S, Rv.9 – Bykleheivegen. Planområdet går c.20m ut fra veien på hver side i bildet.

Innhold

1. Bakgrunn og sammendrag	3
2. Tidsrom og bemanning	3
3. Landskap og terreng	3
4. Metoder	7
5. Undersøkelsen.....	7
6. Konklusjon	10
7. Vedlegg	11
7.1. Figurliste	11

1. Bakgrunn og sammendrag

I forbindelse med reguleringsplan for Rv. 9 Kvervesjø – Vadmark langs Bykleheivegen og deler av gbnr. 92/1 i Vinje kommune, gjennomførte Telemark fylkeskommune en arkeologisk registrering i planområdet i perioden 29-31.07.2025.

Bakgrunnen for planen er å utbedre kvaliteten på eksisterende veibane, og legge til rette for en trafiksikker vei etter dagens krav til denne type veianlegg. Det legges til grunn en veibredde på 7,5m. Stedvis blir det mindre justeringer av eksisterende trasé, men veien vil bli lagt ut c. 120 m i Kvervesjø, vest for eksisterende bru, da eksisterende bru og veisløyfe skal rives. Rv. 9 er vist som en hovedvei i Vinje kommunes kommuneplan fra 2011-2023, arealet langs veien er avsatt til LNR-området og hensynssone for villrein og beitedyr, området for øvrig er ikke tidligere regulert.

Enkelte områder sør, vest og nord for planområdet har Telemark fylkeskommune tidligere registrert for kulturminner, i forbindelse med hyttefelt-utbyggelse og vei-utbedring. De to kulturminnene synlig i figur 2 er historisk seterbruk. Sør for planområdet er det funnet flere kullgroper og jernvinne aktivitet i området langs Rv.9 og vannene i området.

Registreringen ble gjennomført ved overflateregistrering.

Det er ikke registrert automatisk fredete eller andre kulturminner innenfor planområdet.

2. Tidsrom og bemanning

Undersøkelsen var budsjettet til 42,5 timer, fordelt på forarbeid, feltarbeid og etterarbeid. Registreringen ble utført av arkeolog Katrine Furu Dyvart i perioden 29.07-31.07.2025. Rapport- og etterarbeid ble foretatt 01.08.2025. Totalt ble det brukt 40,5 timeverk.

3. Landskap og terreng

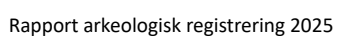
Planområdet ligger i Vinje kommune, på 890 – 900 m.o.h. om lag 3 kilometer sør for Edland sentrum og 18 kilometer nordøst for Hovden i Adger fylke. Planområdet omfatter veistrekningen av Rv.9 Bykleheivegen fra nr. 474 Vadmarkbrakka i nord, til rasteplassen ved Kvervesjøtjønni i sør, og omfatter deler av gbnr 92/1. Planområdet er c. 140 dekar og ligger nord-sør orientert, om lag halvparten av arealet består av eksisterende veitrasé og ellers uberørt natur i typisk høyfjellslandskap med myrlandskap imellom bergknoller. Langs traséen er det stikkveier til omkringliggende hyttefelt. Området er bevokst med bjørk, bjørkekratt, einer og lyngvegetasjon og enkeltstående furutrær. Undergrunnen består for det meste av kupert lyngmark og bergkoller i myrlendt terreng.

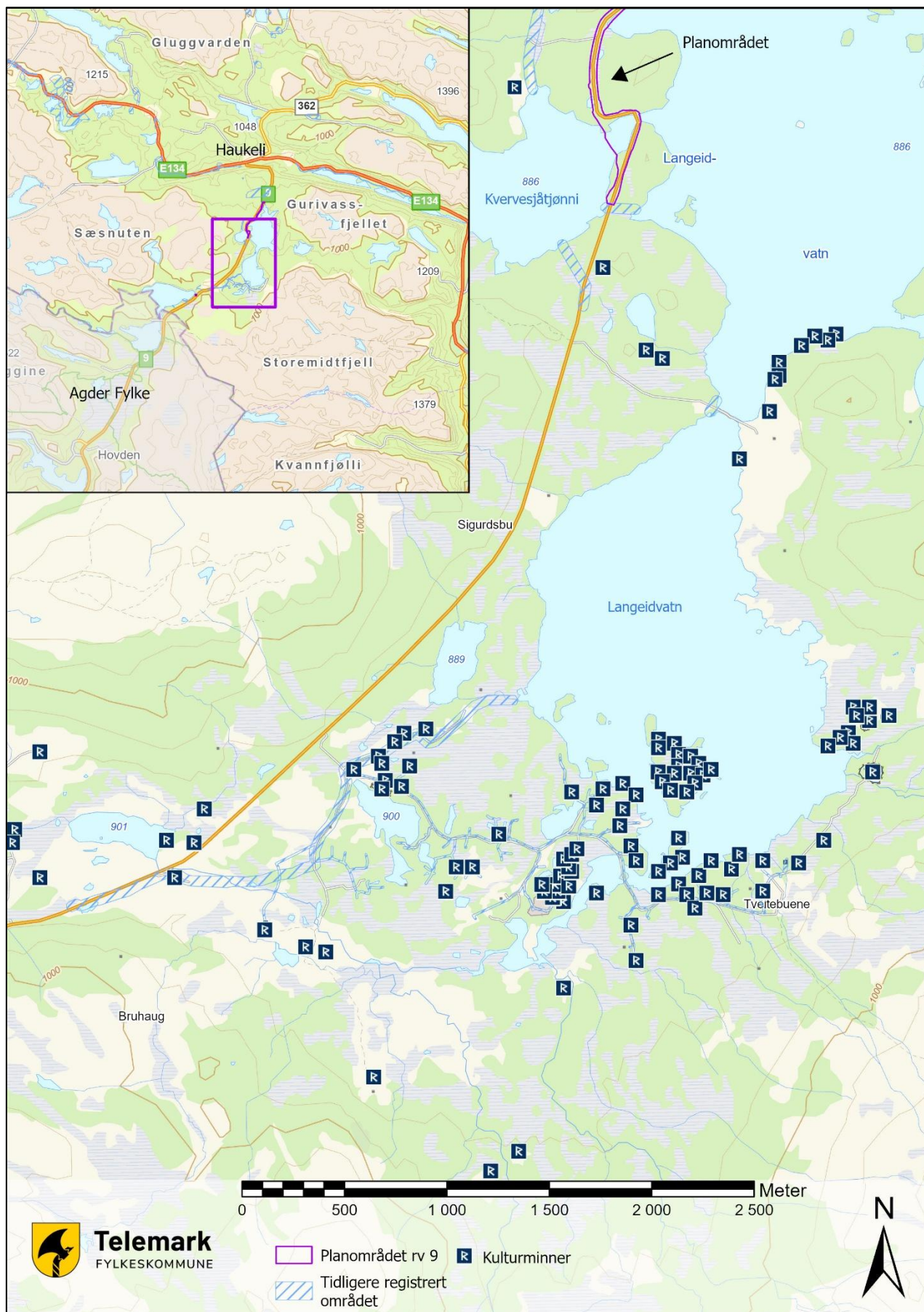
Det er ikke tidligere registrert automatisk fredete kulturminner i planområdet. Det er imidlertid registrert seter- og støylsdrift, samt en rekke kullgroper, jernvinne aktivitet og bosetningsspor fra jernalder og middelalder i området i tilknytning til Bykleheivegen, Kvervesjøtjønni og Langeidvatn. For informasjon om kulturminner i nærhet til planområdet, se www.kulturminnesok.no og www.unimus.no/portal.

Med bakgrunn i topografi og kjente kulturminner i nærområdene ble det vurdert å være potensial for spor etter bosetning-aktivitetsområder, jernvinneanlegg og kullgroper fra jernalder og middelalder.

Figur 1. Fotomontasje av planområdet. Øverst t.v.: dronebilde, midten av planområdet, sett mot N. Øverst t.h.: dronebilde, nordre del av planområdet, sett mot V. Midten t.v.: Vadmark demning helt N i planområdet, sett mot ØNØ. Midten t.h.: Søndre del av planområdet, Kvervesjø, sett mot N. Nederst t.v.: dronebilde, midtre del av planområdet sett mot V. Nederst t.h.: Vadmark demning/kraftverk i nordre del av planområdet, sett mot NV.

Figur 3. Kulturminner sør for planområdet. I hovedsak kullgroper og enkelte jernvinneanlegg og seterbruk.

4. Metoder

Registreringene ble utført ved hjelp

- Visuell overflaterregistrering

For en nærmere beskrivelse av arkeologiske metoder, se våre nettsider

<https://telemarkfylke.no/no/meny/tjenester/kultur/kulturarv/historisk-sammendrag/faglige-metoder-i-kulturarv/>

Innmåling ville bli gjort med Trimble GNSS antenne og ArcGIS programvare, det var stedvis dårlig dekning i planområdet og det ble derfor lastet ned ett offline kart i forkant av registreringen.

5. Undersøkelsen

Hele planområdet ble overflatebefart. Det ble ikke påvist synlige kulturminner. Terrenget tilsa heller ikke områder med potensialet for prøvestikk. Det var i utgangspunktet fint vær, med spredte byger. Deler av området hadde dårlig mobildekning, men dette påvirket ikke undersøkelsen nevneverdig. Lavvannstand gjorde at øya i Kvervesjøtjønne, sør for svingen, kunne nås til fots. Det var bratt langs veien med tett vegetasjon, men i vannkanten steinur og sand.

I forkant av registreringen, ble det satt ut sjekkpunkter basert på LIDAR (luftbåren laserskanning av terreng), disse ble undersøkt og avskrevet i felt. Studie av LIDAR-data i et område gir ofte grunnlag for sjekkpunkter som må undersøkes nærmere i felt.

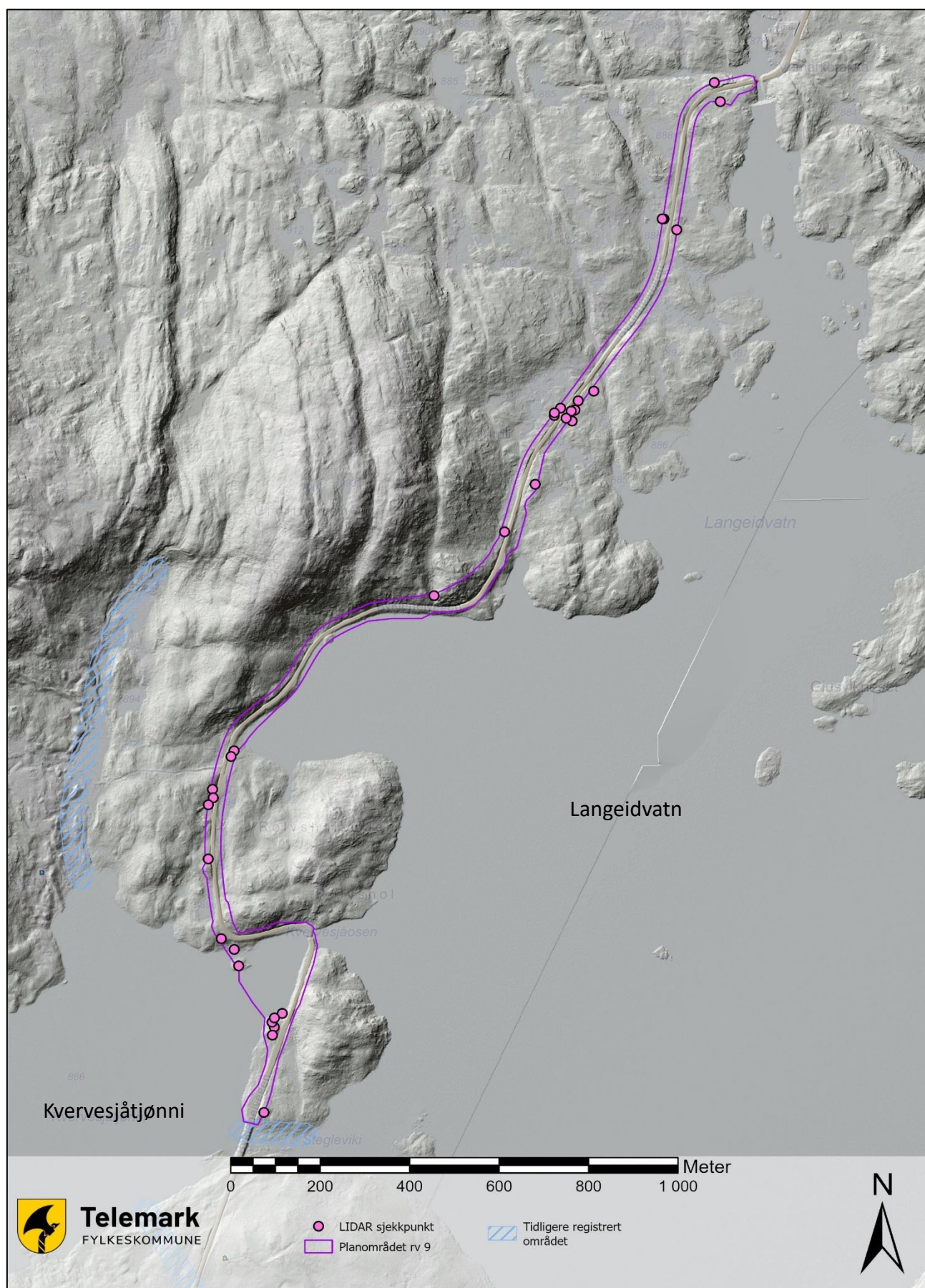
I søndre del av planområdet ble det også funnet flere moderne bålplasser med steinsirkler.

Figur 4. T.v.: Steinsirkel med bålreseter funnet på østbredden av Kvervesjøtjønne. Sett mot S. T.h.: Bål i skogen vest for rasteplass i sør av planområdet.

Figur 5. Bilder fra undersøkelsen. Øverst t.v: moderne jernbeslag i søndre del av planområdet funnet på østbredden av Kvervesjåttjønni, sett mot Ø. Øverst t.h.: Sauter ved Vadmark kraftverk, sett mot N. Planområdet er sommerbeite for buskap, kun sauer ble observert. Nederst: bilde fra øya i Kvervesjåttjønni, tatt ved LIDAR sjekkpunkt, som viste seg å være naturformasjon. Sett mot SØ.

Figur 6. Kart over planområdet med LIDAR-sjekkpunkter (rosa).

6. Konklusjon

Det er ikke registrert automatisk fredete kulturminner innenfor planområdet.

7. Vedlegg

7.1. Figurliste

Figur 1. Fotomontasje av planområdet. Øverst t.v.: dronebilde, midten av planområdet, sett mot N. Øverst t.h.: dronebildet, nordre del av planområdet, sett mot V. Midten t.v.: Vadmark demning helt N i planområdet, sett mot ØNØ. Midten t.h.: Søndre del av planområdet, Kvervesjå, sett mot N. Nederst t.v.: dronebildet, midtre del av planområdet sett mot V. Nederst t.h.: Vadmark demning/kraftverk i nordre del av planområdet, sett mot NV.	4
Figur 2. Planområdets plassering i Vinje kommune med nærliggende kulturminner.	5
Figur 3. Kulturminner sør for planområdet. I hovedsak kullgroper og enkelte jernvinneanlegg og seterbruk.	6
Figur 4. T.v.: Steinsirkel med bålreseter funnet på østbredden av Kvervesjøtjønne. Sett mot S. T.h.: Bål i skogen vest for rasteplass i sør av planområdet.	7
Figur 5. Bilder fra undersøkelsen. Øverst t.v.: moderne jernbeslag i søndre del av planområdet funnet på østbredden av Kvervesjøtjønne, sett mot Ø. Øverst t.h.: Sauser ved Vadmark kraftverk, sett mot N. Planområdet er sommerbeite for buskap, kun sauer ble observert. Nederst: bilde fra øya i Kvervesjøtjønne, tatt ved LIDAR sjekkpunkt, som viste seg å være naturformasjon. Sett mot SØ.	8
Figur 6. Kart over planområdet med LIDAR-sjekkpunkter (rosa).	9

Telemark
FYLKESKOMMUNE

telemarkfylke.no

Postadresse:

Postboks 2844
3702 Skien

Besøksadresse:

Torggata 18
3717 Skien

Tlf. 35 91 70 00
post@telemarkfylke.no

